

ja, som ikke engang Forslagsstilleren selv holder af. Selve Titlen er gal, men det er ligegyldigt; Indholdet er forkert, Retningen af Banen er forkert, og et af Hovedpunkterne med Hensyn til Statsstilskudet duer heller ikke. Titelen er feil, Indholdet er forkert, ikke et Menneſte her i Salen, ikke engang den ærede Forslagsstiller, vil have Loven, og dog skulle vi stemme om Overgang til 2den Behandling. Det er et urimeligt Forlangende. Det vil sige: for dem, der dele mit Begreb om, hvad man formelt kan byde Folkethinget, er det et urimeligt Forlangende. Forelæs nu det Forslag, som vi skulle vedtage ved 2den Behandling, til Overveelse, da vilde jeg sige, at der ganske vist ikke deri staar Noget om Statsstilskud, og derved vilde altsaa i saa Henseende for Diebliffet — jeg taler ikke om, hvorledes Rigsdagen vil stille sig i al Eghed — være ryddet en Hindring af Veien. Det har den ærede Forslagsstiller gjort opmærksom paa, og det tror jeg heller ikke, at Nogen kan negte ham. Hvad derimod Retningen angaar, er det et Spørgsmaal, om det, der skal ligge for til 2den Behandling, er bedre end det, der ligger for her til 1ste Behandling, men egentlig ikke skulde have Liget for til 1ste Behandling, idet Retningen Ørting peger imod Horsens, men Retningen til Hou Havn gjør en Spvingning om ad en anden Vej. Nu kan jeg ikke skjønne Andet, end at, naar man ikke er absolut opfat paa kun at ville have en Bane for sin egen Valgkreds, og gjør det til Betingelse for Vedtagelse af Loven, at den ikke maa bære andre Dele af Landet, end Forslagsstillernes egen Valgkreds, saa er den Linie, som er ubtænkt, ikke til at forstaa. Vi ere allerede nu oppe ved maaste en Snæs Baner. Enhver vil jo have en Bane eller Havn at bringe hjem til sine Velgere, naar Opøsningen finder Sted. Drive vi det nu saa vidt med Jernbanepolitik, at vi sørge for at anlægge Jernbanerne saaledes, at Banerne blive ligesom udelukkende hver Egn, og at det bliver Valgkredsen og ikke nogen anden Egn, som faar Del i dem, saa kan jeg lettere forstaa Hou Havn. Men skulde vi tænke os dette Baneanlæg foretaget saaledes, at det mere bliver Almensfærdsløsen i den Del af Landet til Nytte i Fremtiden, og at det bliver en Bane, som man ikke kommer til at angre, og som Postvæsenet og de andre Væsen, som jeg nævnte før, kunne faae Fornøelse af, og som ogsaa Beboere udenfor Aarhus Amts 1ste Valgkreds kunne glæde sig ved, — saa forekommer det mig, at en Linie fra Omegnen af Horsens, — jeg tør ikke sige, om Terrainforholdene ere saadanne, at det er bedst at knytte til ved Statsbanen lidt Nord for Horsens — over Odder ad Aarhus til, er en rigtig Tanke. Der er jo et meget rigt Opland, og en stor Strækning der — deri har den ærede Forslagsstiller Ret — ligger

temmelig fjernt fra Banen, og efter den Udvikling, disse lettere Baner have faaet, ville de jo kunne træde istedetfor Hovedlandeveie. Jeg vil altsaa sige, at det virkelig vilde være en Forbedring af Kommunikationsmidlerne for denne rige Egn Beskommende. Saavidt jeg veed, har man ogsaa forhandlet paa Basis af en saadan Linie tidligere, og hvad Grunden er til, at man nu ensidig er gaaet til Aarhus Amts 1ste Valgkreds og ikke har forsøgt at knytte Traaden paany med Standerborg Amt, veed jeg ikke; men jeg kan ikke skjønne rettere, end at den Retning, som her foreslaas, maa betragtes som uheldig. Jeg er ikke enig med det ærede forhenværende Medlem fra Horsens, det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Zauber), i, at, hvis vi vedtage dette Forslag, ville vi komme til at løse de private Aktionærer ud senere. Jeg tror, at den ærede Forslagsstiller har Ret, naar han siger, at det have vi ingen Forpligtelse til, selv om de skulle komme til at betale deres Baneanlæg nok saa dyrt. Men jeg er ingenlunde sikker paa, at vi ikke kunne leve den Dag, da det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) vil være ligesaa ivrig for at faae os til at gjøre dette, som han var ivrig for at faae os til at betale Randers—Grenaa-Banen og Aarhus—Nyomgaard-Banen. Naar saa store Kræfter komme i Bevægelse — vi høre jo, at en Godseier har lovet 200,000 Kr. —, naar saa store Interesser staa paa Spil, og saa indflydelsesrige Mænd ere med, veed man ikke, hvorledes Politiken kan blive, og om Stemningen ikke kan blive for, at en saadan Naabegave paany skal tildeles denne Egn af Landet. Men deri er jeg enig med den ærede Forslagsstiller, at vi hverken ere moralsk eller juridisk forpligtede til at gjøre det, og derfor er der al Anledning til at fremkomme med en Indsigelse imod den Udtalelse, som blev fremsat af det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds. I den Henseende skulle vi altsaa ikke lade os affrække. Hvad jeg ønskede med Hensyn til det ærede Medlems Bane, var, at han i dette Møde tog sit Forslag tilbage og i et følgende Møde indbragte sit ny anmeldte Forslag til Lov, som jo ikke behøver Andet end en paaklistret Seddel oven i Randen, hvor der kan staa Nummer og Dato for Indbringelsen, saa har det den tilhørlige Form for Lovforslag. Jeg har, saavidt jeg mindes, aldrig før set, at man har ført Ændringsforslag frem i Rigsdagen saa tidlig som ved 1ste Behandling; men Kunsten stiger jo i flere Retninger, og naar det nye Forslag kommer for, har man jo Intet at bebreide det ærede Medlem med Hensyn til Statsstilskudet, og saa kan det ærede Medlem lægge Kortene paa Bordet og sige: Her ere Pengene. Saa bliver Spørgsmaalet imidlertid, om Retningen kan bruges, og derom tror jeg rigtignok, at vi maa sige, at vi ikke bør gaa